

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 7 november 2007

Mål nr

B 2673-06

KLAGANDE

LL

Ombud och offentlig försvarare: Advokat AW

MOTPART

Riksåklagaren

SAKEN

Medhjälp till hets mot folkgrupp

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten för Västra Sveriges dom den 18 maj 2006 i mål B 2588-05

DOMSLUT

Med ändring av hovrättens dom såvitt nu är i fråga ogillar Högsta domstolen åtalet samt befriar LL från skyldigheten att betala försvararkostnad i tingsrätten och avgift till brottsofferfond.

För försvaret av LL i Högsta domstolen tillerkänns AW ersättning av allmänna medel med trettioniotusenfyrahundrasju (39 407) kr, varav 27 517 kr för arbete, 8 752 kr för tidspillan och 3 138 kr för utlägg. Denna kostnad skall stanna på staten. I ersättningen ingår mervärdesskatt med 7 881 kr.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

LL har yrkat att Högsta domstolen ogillar åtalet eller, i andra hand, bedömer gärningen som brott mot lagen (1998:112) om ansvar för elektroniska anslagstavlor. Vid bifall till åtalet har LL yrkat att straffet sätts ned till ett bötesstraff.

Riksåklagaren har bestritt ändring.

Riksåklagaren har justerat gärningsbeskrivningen vad avser yrkandet om medhjälp till hets mot folkgrupp så att den i denna del fått följande lydelse: ”Genom att LL inte har tagit bort meddelandena från signaturen ’K-G’, utan i stället valt att låta dem stå kvar och svara på dem har LL skapat utrymme för K-G att framföra sina meddelanden. LL har på så sätt medverkat till att ge spridning åt K-Gs straffbara meddelanden. Därmed har LL främjat K-Gs gärning. LLs åtgärder skall därför i första hand bedömas som medhjälp till hets mot folkgrupp.” Vidare har riksåklagaren justerat första meningen i gärningsbeskrivningens första stycke så att den inleds enligt följande: ”L – bosatt i Stenungsund – administrerar sedan 2002 en elektronisk anslagstavla ...” Slutligen har riksåklagaren justerat första meningen i gärningsbeskrivningens tredje stycke så att den inleds enligt följande: ”L är vidare ansvarig för ...”

DOMSKÄL

I målet är utrett att LL administrerat en tjänst för elektronisk förmedling av meddelanden, en s.k. elektronisk anslagstavla, att det där förmedlades bl.a. de meddelanden, insända av en person med signaturen K-G, som upptagits under punkterna F–H i gärningsbeskrivningen samt att LL underlåtit att ta bort meddelandena från tjänsten.

Vad målet i Högsta domstolen i första hand gäller är om de gärningar som åtalet avser är straffbara.

Högsta domstolen har förhållandevis nyligen avgjort två mål (NJA 2005 s. 805 och 2006 s. 467) angående ansvar för hets mot folkgrupp. I motsats till det nu aktuella målet åberopades i de målen endast bestämmelsen i 16 kap. 8 § brottsbalken som grund för ansvarspåståendena. I förevarande mål har åklagaren därutöver åberopat det särskilda ansvar som enligt lagen (1998:112) om ansvar för elektroniska anslagstavlor (BBS-lagen) gäller för den som tillhandahåller en sådan s.k. anslagstavla. BBS är en förkortning av den engelska beteckningen på elektroniska anslagstavlor, Bulletin Board System. Med en elektronisk anslagstavla avses enligt lagens 1 § en tjänst för elektronisk förmedling av meddelanden. I lagens förarbeten (prop. 1997/98:15 s. 5 f och 9 f) förklaras att ett avgörande kriterium är att den som använder tjänsten kan ta del av andras meddelanden och sända egna meddelanden till andra, dvs. att tjänsten är interaktiv.

Enligt 5 § BBS-lagen är tillhandahållaren skyldig att från tjänsten ta bort ett av en användare till anslagstavlan insänt meddelande eller att på annat sätt

förhindra vidare spridning av meddelandet om meddelandets innehåll uppenbart är sådant som avses i bl.a. bestämmelsen om hets mot folkgrupp i 16 kap. 8 § brottsbalken. För att kunna fullgöra sin skyldighet enligt 5 § skall tillhandahållaren enligt 4 § ha sådan uppsikt över tjänsten som skäligen kan krävas med hänsyn till omfattningen och inriktningen av verksamheten. I 7 § finns en straffbestämmelse för den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 5 §. I paragrafen anges vidare att straffbestämmelsen inte skall tillämpas om det för gärningen kan dömas till ansvar enligt bl.a. brottsbalken.

Riksåklagaren har i första hand gjort gällande att LL skall dömas enligt brottsbalkens bestämmelse om hets mot folkgrupp för att ha medverkat till att ge spridning åt K-Gs straffbara meddelanden genom att underlåta att ta bort dem från den elektroniska anslagstavlan. Riksåklagaren har som sin uppfattning anfört att LLs gärning är att bedöma som medhjälp.

För hets mot folkgrupp döms enligt 16 kap. 8 § brottsbalken den som i uttalande eller i annat meddelande som sprids hotar eller uttrycker missaktning för folkgrupp eller annan sådan grupp av personer med anspelning på bl.a. sexuell läggning.

Enligt 23 kap. 4 § brottsbalken skall ansvar som i balken är föreskrivet för viss gärning ådömas inte bara den som utfört gärningen utan även annan som främjat denna med råd eller dåd. Det har i målet inte påståtts att LL skulle ha medverkat till K-Gs spridning av meddelandena på annat sätt än genom att underlåta att ta bort dessa från anslagstavlan efter det att de spritts genom att ha blivit tillgängliga på denna (jfr NJA 1999

s. 702). Denna underlåtenhet ligger i tiden efter det att K-Gs gärning fullbordats. Underlåtenheten har alltså inte påverkat K-Gs handlande, och hets mot folkgrupp är inte ett s.k. perdurerande brott. LL kan därför inte dömas för medhjälp till hets mot folkgrupp.

Genom att LL inte tagit bort K-Gs meddelanden från anslagstavlan har emellertid dessa fått en vidare spridning än vad de annars skulle ha fått. Frågan uppkommer då om LL kan hållas ansvarig för denna spridning som gärningsman. I den justerade stämningsansökan finns visserligen inte något påstående om att LLs underlåtenhet skulle kunna vara att bedöma som hets mot folkgrupp i gärningsmannaskap. Riksåklagaren har emellertid vid förhandlingen i Högsta domstolen förklarat att han anser att gärningsbeskrivningen täcker även gärningsmannaskap och att han gör gällande även sådant ansvar för det fall att domstolen skulle finna en sådan rubricering riktig. LL har också vid förhandlingen bemött påståendet att hans underlåtenhet skulle innefatta hets mot folkgrupp i gärningsmannaskap.

För att någon skall kunna dömas för hets mot folkgrupp krävs i allmänhet att denne själv spritt eller medverkat till att annan spritt det uttalande som är föremål för prövning. Liksom vid andra brott som primärt tar sikte på aktivt handlande är det emellertid inte uteslutet att även en underlåtenhet att hindra spridning av ett meddelande kan vara tillräcklig för straffansvar. För detta krävs emellertid att den underlåtande intagit vad som i doktrinen brukar kallas en garantställning eller med andra ord att han på grund av sin ställning har haft en särskild skyldighet att hindra vidare spridning. (Jfr t.ex. Jareborg, Allmän kriminalrätt, s. 187 ff. och Strahl, Allmän straffrätt i vad angår brotten, s. 319 ff.)

Riksåklagaren har gjort gällande att LL haft en sådan garantställning till följd av bestämmelserna i BBS-lagen. I 4 § BBS-lagen föreskrivs också att tillhandahållaren skall ha sådan uppsikt över tjänsten som skäligen kan krävas med hänsyn till omfattningen och inriktningen av verksamheten. Av lagtexten framgår emellertid att denna grundläggande skyldighet att hålla uppsikt över tjänsten endast avser det som krävs för att tillhandahållaren skall kunna fullgöra skyldigheten enligt 5 § att ta bort bl.a. sådana meddelanden från tjänsten som uppenbart utgör hets mot folkgrupp eller att på annat sätt hindra vidare spridning av dessa. Skyldigheten enligt 5 § är särskilt straffbelagd i lagens 7 §. Av lagens förarbeten (prop. 1997/98:15 s. 25 f.) framgår också att den särskilda uppsiktsplikten främst motiverats av att ansvar enligt lagen omfattar även (grovt) oaktsamma förfaranden. BBS-lagens bestämmelser kan under sådana förhållanden inte läggas till grund för att anse att tillhandahållare av elektroniska anslagstavlor i vidare mån än vad som annars gäller intar en garantställning såvitt avser brottsbalkens bestämmelse om hets mot folkgrupp.

Den s.k. subsidiaritetsklausulen i BBS-lagen, enligt vilken lagens straffbestämmelse inte är tillämplig om det för gärningen kan dömas till ansvar enligt brottsbalken, är således att tillämpa så att ansvar enligt BBS-lagen är uteslutet endast i sådana fall där ansvar enligt brottsbalken kan följa oberoende av de i BBS-lagen föreskrivna skyldigheterna. Ett sådant ansvar enligt brottsbalken förutsätter att det är fråga om särskilt kvalificerade fall i vilka en underlåtenhet att hindra fortsatt spridning klart framstår som lika straffvärd som en aktiv spridning av ett meddelande. Några omständigheter som gör att LLs underlåtenhet skulle vara att bedöma som ett sådant fall har inte framkommit i målet. (Jfr härtill prop. 2001/02:150 s. 89 f.) LL kan således inte heller dömas för hets mot folkgrupp i gärningsmannaskap.

Den fråga som då återstår att pröva är om LL skall dömas för brott mot BBS-lagen. För att ta ställning till den frågan måste först bedömas om de meddelanden som K-G sänt in till anslagstavlan uppenbart är sådana som avses i bestämmelsen om hets mot folkgrupp i 16 kap. 8 § brottsbalken.

Riksåklagaren har gjort gällande att de inlägg som K-G sänt in till den elektroniska anslagstavlan utgör s.k. hate-speech och att de därmed inte är skyddade oavsett i vilket sammanhang meddelandena har lämnats. Han har pekat på att K-G bl.a. skrivit att ”De män som inte uppbådar kraften att avstå från umgänge med andra män de bör straffas med döden genom att hängas på pålar på stadens torg”, ”Syndaren bär ett eget ansvar. Dödsstraff för sodomiter tydliggör detta ansvar” samt att ”Ju tidigare bögen får möta sin bödel, desto färre blir hans samlade synder och desto bättre hans utsikter inför evigheten”. Att K-G gjort vissa hänvisningar till textställen i bibeln har enligt riksåklagaren ingen betydelse, eftersom det inte är tillåtet att utifrån religiösa texter hota eller uttrycka missaktning för de grupper som omfattas av bestämmelsen om hets mot folkgrupp.

I rättsfallen NJA 2005 s. 805 och 2006 s. 467 har Högsta domstolen lämnat en redogörelse för innehållet i och bakgrunden till straffbestämmelsen om hets mot folkgrupp i brottsbalken samt vad som uttalats i förarbetena i samband med dess tillkomst och senare ändringar i bestämmelsen. Där framhölls att vid tolkningen av brottsbalksbestämmelsen hänsyn måste tas till grundläggande fri- och rättigheter. I detta fall gäller det framför allt yttrandefrihetsintresset såsom detta kommit till uttryck i 2 kap. 13 § regeringsformen och artikel 10 i Europakonventionen angående skydd för de mänskliga rät-

tigheterna och de grundläggande friheterna, som sedan den 1 januari 1995 gäller som lag här i Sverige.

Av rättsfallen framgår vidare att denna prövning bör göras med tillämpning av de principer och bedömningar som Europadomstolen utvecklat i sin praxis. Enligt denna prövar Europadomstolen klagomål om att ett ingripande stått i strid med konventionens bestämmelser i fyra steg. Först prövas i vad mån den åtgärd som vidtagits verkligen innefattat en inskränkning av yttrandefriheten. Om detta befinns vara fallet prövas därefter om inskränkningen har stöd av lag, om det förelegat något sådant legitimt ändamål för inskränkningen som anges i den tillämpliga artikeln och slutligen om inskränkningen är nödvändig i ett demokratiskt samhälle för att tillgodose detta ändamål.

I förevarande fall står det klart att en fällande dom skulle innefatta en inskränkning av yttrandefriheten. Det är också klart att en fällande dom ligger inom ramen för en möjlig tolkning av den tillämpliga straffbestämmelsen på sådant sätt att kravet på lagstöd måste anses uppfyllt. Straffbestämmelsen får anses syfta till att bereda sådant skydd för ”annans goda namn och rykte eller rättigheter” som enligt Europakonventionen är ett legitimt ändamål för inskränkning av yttrandefriheten. Vad som då återstår att pröva är om den inskränkning av yttrandefriheten som en fällande dom skulle innebära kan anses vara nödvändig i ett demokratiskt samhälle. Detta är också den fråga som i allmänhet stått i centrum när Europadomstolen prövat om inskränkningar i yttrandefriheten stått i överensstämmelse med konventionens krav.

Europadomstolen har vid åtskilliga tillfällen utvecklat de allmänna principer som skall beaktas vid en sådan prövning (jfr t.ex. Europadomstolens dom den 15 februari 2005 i målet Steel och Morris mot Storbritannien, Reports of

Judgments and Decisions 2005:II, särskilt p. 87-90 och där lämnade hänvisningar). Härvid brukar bl.a. framhållas att yttrandefriheten utgör ett av de väsentliga kännetecknen för ett demokratiskt samhälle och en av de grundläggande förutsättningarna för dess utveckling och för varje individs självförverkligande. Friheten omfattar även rätten att framföra sådan information och sådana åsikter och tankar som kränker, chockerar eller stör. Undantag från yttrandefriheten måste ges en restriktiv tolkning och behovet av inskränkningar måste redovisas på ett övertygande sätt. Utrymmet för inskränkningar är särskilt begränsat när det gäller politiska yttranden eller debatt i frågor av allmänt intresse.

För att en inskränkning av yttrandefriheten skall anses ha varit nödvändig krävs inte att den varit oundgänglig men det krävs att det föreligger ett angeläget (*pressing*) socialt behov. För att inskränkningen skall kunna godtas krävs vidare att de skäl som läggs till grund i det enskilda fallet är relevanta och tillräckliga samt att inskränkningen är proportionell i förhållande till de legitima ändamål som motiverat den.

När Europadomstolen prövar om de skäl som lagts till grund för ett avgörande är relevanta och tillräckliga och om inskränkningen är proportionell till de ändamål som motiverat den lägger domstolen särskild vikt vid innehållet i yttrandet och syftet med det, till vem eller vilka yttrandet riktar sig samt i vilket sammanhang och i vilken egenskap någon sprider yttrandet. Det avgörande är alltså inte endast innehållet i det yttrande som är föremål för prövning utan också omständigheterna kring yttrandet.

Vad som nu sagts återspeglas i de ovan berörda avgörandena av Högsta domstolen. De uttalanden som var föremål för prövning i det förra av dessa

rättsfall och som inte föranledde fällande dom kan inte anses ha varit mindre kränkande för gruppen homosexuella än de uttalanden som ledde till en fällande dom i det senare fallet. Det avgörande för utgången i de bägge målen var istället omständigheterna kring de olika gärningarna. I det förra fallet betonade domstolen särskilt att den tilltalade gjort sina uttalanden i en predikan inför sin församling över ett tema som finns i bibeln. I det senare framhöll domstolen att situationen vid spridningen delvis varit en annan. Det som därvid särskilt beaktades var att utdelningen av flygbladen hade skett i en skola till vars lokaler de tilltalade inte haft fritt tillträde och som kunde betecknas som en från politiska eller liknande aktioner från utomstående personer relativt skyddad miljö. Placeringen av flygblad i och på elevskåpen hade vidare inneburit att unga personer erhållit dessa utan att själva ha haft tillfälle att ta ställning till om de velat ta emot dem eller inte.

De meddelanden från K-G som är aktuella i detta mål handlar i likhet med meddelandena i de ovan berörda avgörandena om homosexuella. De tar sin utgångspunkt i vissa bibeltexter i Gamla testamentet, men det sammantagna intrycket som uttalandena förmedlar är att författaren förordar även en världslig ordning med dödsstraff för homosexuella som lever ut sin sexualitet. Uttalandena får med hänsyn härtill anses vara mer kränkande för gruppen homosexuella än de som var föremål för prövning i de tidigare avgörandena (jfr den europeiska kommissionens för de mänskliga rättigheterna avgörande den 11 oktober 1979 i målen Glimmerveen m.fl. mot Nederländerna, Decision and Reports, 18 s. 187). Sett endast från den utgångspunkten skulle det kunna anses vara uppenbart att meddelandenas innehåll är sådant som avses i bestämmelsen om hets mot folkgrupp i 16 kap. 8 § brottsbalken.

Av vad som nyss anförts följer emellertid att innehållet i meddelandet endast är en av de faktorer som har betydelse vid bedömningen av om en gärning i det enskilda fallet är straffbar som hets mot folkgrupp. Härutöver skall också omständigheterna kring yttrandet beaktas. Detta måste gälla också när som i detta fall bedömningen sker för att avgöra om LL skall dömas för brott mot BBS-lagen, även om det i 5 § BBS-lagen endast talas om meddelandets innehåll.

De aktuella meddelandena har gjorts tillgängliga via en webbsida benämnd Bibeltemplet, där det funnits en avdelning med rubriken "SODOMI" och underrubriken "Här kan du samtala öppet om vad Bibeln säger om homosexualitet i forntid, nutiden och framtiden". De avsnitt som riksåklagaren har åberopat och som upptagits under punkterna F–H i den justerade gärningsbeskrivningen utgör K-Gs personliga inlägg i en gästbok på webbsidan där olika personer skrivit egna inlägg och kommenterat andras inlägg och där K-G varit en av deltagarna i samtalet. Både LL och andra deltagare har i sina inlägg bemött K-Gs inlägg och uttryckt kritik mot hans uttalanden.

Inläggen anknyter till innehåll och uppläggnings till vissa bibeltexter i Gamla testamentet. De kan inte anses utgöra hate-speech (jfr NJA 2005 s. 805), och de innehåller inte falska påståenden om fakta utan endast på ett kränkande sätt utformade värdeomdömen som uttrycker författarens åsikter om vad som är bäst för de homosexuella och om hur lagstiftningen borde vara utformad. Uttalandena har skett inom ramen för ett samtal mellan personer som aktivt valt att söka upp webbsidan och gästboken.

För att LL skall kunna fällas till ansvar enligt BBS-lagen krävs det att de meddelandena som K-G sänt in till anslagstavlan uppenbart är sådana som

avses i bestämmelsen om hets mot folkgrupp i 16 kap. 8 § brottsbalken. Uppenbarhetskravet har införts bl.a. för att det inte ansetts realistiskt att begära att den som tillhandahåller tjänsten skall kunna ta ställning till svåra juridiska gränsdragningsproblem (se prop. 1997/98:15 s. 17).

LL har uppgett att han var medveten om sina skyldigheter enligt BBS-lagen och att han också med hänsyn härtill tagit bort olika meddelanden som kommit in till anslagstavlan. Han funderade också på om han skulle ta bort K-Gs meddelanden. För honom var det emellertid inte uppenbart att meddelandena var av det slag som avses i bestämmelsen om hets mot folkgrupp utan han uppfattade dem som inlägg i en teologisk debatt utifrån texter i Gamla testamentet. Han valde därför att bemöta inläggen istället för att ta bort dem.

I förarbetena till bestämmelsen om hets mot folkgrupp uttalades bl.a. att det inte faller inom det straffbara området att endast citera och diskutera religiösa urkunder (se prop. 2001/02:59 s. 41; jfr bet. 2001/02:KU23 s. 37). Vidare uttalades att sådana påståenden som bäst bemöts eller tillrättaläggs i en fri och öppen debatt inte skall omfattas av kriminaliseringen (a. prop. s. 36). I NJA 2005 s. 805 fäste Högsta domstolen som skäl för den frikännande domen vikt vid att den i målet åtalade pastorn gjort sina uttalanden i en predikan inför sin församling över ett tema som finns i bibeln och anmärkte vidare att frågan om den trosuppfattning på vilken pastorn byggt sina uttalanden var legitim inte skulle vägas in i bedömningen.

Även om K-G genom att sprida de aktuella meddelandena får anses ha överskridit gränsen för vad som objektivt är att bedöma som hets mot folk-

grupp kan det mot den angivna bakgrunden inte anses att detta har varit uppenbart. Åtalet mot LL skall därför ogillas.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit: justitieråden Dag Victor, Torgny Håstad, Ella Nyström (referent, skiljaktig), Per Virdesten (skiljaktig) och Anna Skarhed
Föredragande revisionssekreterare: Rikard Backelin

SKILJAKTIG MENING

Referenten, justitierådet Ella Nyström, med vilken justitierådet Per Virdesten instämmer, är skiljaktig och anför:

”De meddelanden som åtalet avser innehåller bl.a. uttalandena att de män som inte kan avstå från homosexuellt umgänge bör straffas med döden genom att hängas på pålar på stadens torg samt att det för en dömd sodomist som inte ångrar sig i sitt hjärta är bättre om bödeln tillåts avsluta hans livsvandring än om han tillåts leva vidare med syndiga känslor och tankar. Uttalandena är långt överskridande gränsen för en saklig debatt och får betecknas som grovt kränkande för gruppen homosexuella. Det framgår inte att det är en utläggning kring vissa bibeltexter, utan det intryck som förmedlas är att författaren förordar en världslig ordning som innebär dödsstraff för den som utövar homosexuellt umgänge. Uttalandena har gjorts tillgängliga för många människor på Internet. Det måste anses att uttalandena och omständigheterna kring spridningen av dessa är sådana att gärningen är straffbar enligt 16 kap. 8 § brottsbalken som hets mot folkgrupp, även med beaktande av att bestämmelsen skall tolkas grundlags- och konventionsenligt. Det grundläggande ansvaret vilar på den som lämnat meddelandena, dvs K-G.

På grund av föreskriften i 5 § lagen om ansvar för elektroniska anslagstavlor (BBS-lagen) var emellertid LL skyldig att ta bort K-Gs meddelanden, under förutsättning att dessa uppenbart var sådana som avses i bestämmelsen om hets mot folkgrupp. Den begränsning som kravet på uppenbarhet innebär tar sikte på hur tydligt meddelandets innehåll är (prop. 1997/98:15 s. 17). I detta fall är innehållet i meddelandena så tydligt att det är uppenbart att de är sådana som bestämmelsen om hets mot folkgrupp avser. Underlåtenheten att ta bort medde-

landen av detta slag är straffbelagd i BBS-lagen, men lagens straffstadgande skall inte tillämpas om det för gärningen kan dömas till ansvar enligt brottsbalken (7 §). Det måste därför i första hand prövas om LL på grund av underlåtenheten kan dömas enligt brottsbalkens bestämmelse om hets mot folkgrupp, i vilken straffbeläggs spridning av meddelanden av det slag som det nu är fråga om.

Under vissa förutsättningar anses underlåtenhet att avvärja en effekt kunna bestraffas enligt principerna för s.k. oäkta underlåtenhetsbrott. För straffbarhet krävs att den underlåtande intagit vad som brukar kallas en garantställning eller med andra ord att den underlåtande på grund av sin ställning får anses ha haft en särskild skyldighet att avvärja en effekt av visst slag. Om någon genom lag fått en skyldighet att utföra något kan det uppkomma en sådan förpliktelse att handla att en underlåtenhet kan bestraffas enligt reglerna om garantställning. (Jfr t.ex. Strahl, Allmän straffrätt i vad angår brotten, 1976, s. 319 ff. och Jareborg, Allmän kriminalrätt, 2001, s. 184 ff.)

Den förpliktelse att ha uppsikt över tjänsten och ta bort meddelanden med visst innehåll som i BBS-lagen ålagts den som tillhandahåller en elektronisk anslagstavla får anses vara sådan att underlåtenhet att uppfylla förpliktelsen kan bestraffas enligt reglerna om garantställning. (Att lagens förpliktelser om att ha uppsikt och ta bort meddelanden skulle ge tillhandahållaren en garantställning förutsattes också av IT-utredningen i SOU 1996:40 s. 183 och 203 f.) Efter att K-G sänt in meddelandena till den elektroniska anslagstavlan hade han inte möjlighet att disponera över meddelandenas spridning genom att ta bort dem. K-Gs brott får därför anses avslutat genom insändandet. Spridningen har därefter skett genom att LL underlåtit att ta bort meddelandena. Härav följer att LL bör bedömas som gärningsman och inte som medhjälpare till K-Gs gärning. Den omständigheten att riksåklagaren rubricerat gärningen som medhjälp till

hets mot folkgrupp utgör inte hinder mot att LL döms som gärningsman, eftersom en sådan bedömning täcks av gärningsbeskrivningen och saken har tagits upp vid huvudförhandlingen.

Av LLs uppgifter framgår att han var medveten om innehållet i K-Gs meddelanden och om sina skyldigheter enligt BBS-lagen samt att han medvetet underlät att ta bort meddelandena för att kunna föra en teologisk debatt. Det förhållandet att LL i viss mån bemötte K-Gs uttalanden i egna inlägg kan inte medföra att han är fri från ansvar för spridningen av K-Gs meddelanden.

Med hänsyn till det anförda skall LL dömas för hets mot folkgrupp. Brottet kan inte anses ringa. Påföljden bör bestämmas till villkorlig dom och dagsböter.”